

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions — 18

No. of Printed Pages — 3

VU—36—2—Jyot. Shas. II**वरिष्ठ उपाध्याय परीक्षा, 2010**

ज्योतिषशास्त्रम्

द्वितीयपत्रम्

समय : 3 $\frac{1}{4}$ घंटे

पूर्णांक : 40

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

- (1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्कः अनिवार्यतः लेख्यः ।
- (2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।
- (3) प्रत्येक प्रश्नस्योत्तरमुत्तरपुस्तिकायामेव देयम् ।
- (4) प्रत्येक प्रश्नभागस्योत्तरं क्रमानुसारमेकत्रैव लेखितव्यम् ।
- (5) प्रथम प्रश्नस्य चत्वारः (i, ii, iii एवं iv) भागाः सन्ति । प्रत्येक भागस्य उत्तरस्य चत्वारः (अ, ब, स एवं द) विकल्पाः सन्ति । समुचित विकल्पस्य उत्तराक्षरं उत्तर-पुस्तिकायां निम्नलिखित तालिकां निर्माय एकस्मिन् स्थाने एव लेखनीयानि ।

प्रश्न क्रमाङ्कः	समुचित उत्तराक्षरम्
1. (i)	
1. (ii)	
1. (iii)	
1. (iv)	

VU—36—2—Jyot. Shas. II

VU-20039-II

[Turn over

बहुविकल्पात्मकाः प्रश्नाः

1. (i) तिथीशाः सन्ति —
- (अ) द्वितीयातिथेः स्वामी अग्निः ।
- (ब) नवमीतिथेः स्वामी यमः ।
- (स) दशमीतिथेः स्वामी सूर्यः ।
- (द) षष्ठीतिथेः स्वामी कार्तिकेयः । 1/2
- (ii) दग्धसंज्ञकनक्षत्राणि सन्ति —
- (अ) शनिवासरे ज्येष्ठानक्षत्रम्
- (ब) सोमवासरे चित्रानक्षत्रम्
- (स) मंगलवासरे धनिष्ठानक्षत्रम्
- (द) रविवासरे रेवतीनक्षत्रम् । 1/2
- (iii) विंशोत्तरीमहादशायां बुधवर्षाणि सन्ति —
- (अ) 6 वर्षाणि (ब) 18 वर्षाणि
- (स) 17 वर्षाणि (द) 7 वर्षाणि । 1/2
- (iv) जातकालंकारकर्ता विद्यते —
- (अ) वराहमिहिरः (ब) भास्कराचार्यः
- (स) गणेशः (द) रामाचार्यः । 1/2
2. द्विस्वभावरशयो लेख्याः । 1
3. ब्राह्मणवर्णराशयः के ? 1
4. जातकस्य जन्मसमयः दिवा 2.30, सूर्योदयः 6.00, इष्टकालः कः ? 1

5. ग्रन्थोक्तप्रकारेण अयनांशसाधनविधिर्लिखत । 1
6. चन्द्रस्य ग्रहलाघवोक्ता मध्यमगतिर्लेख्या । $1\frac{1}{2}$
7. ग्रहलाघवानुसारेण भुजस्य परिचयो देयः । $1\frac{1}{2}$
8. यात्राप्रसंगे दिग्द्वारा लग्नस्य प्रशस्तिर्लेख्या । $1\frac{1}{2}$
9. चन्द्रस्थित्या दक्षिणोत्तरयात्रा कदा प्रशस्ता ? $1\frac{1}{2}$
10. “ भवारशूलप्रतिशुक्रयोगिनीर्विचारयेन्नैव कदापि पण्डितः” इति कदा भवति ? 3
11. वास्तुमुहूर्तयोग्यानि नक्षत्राणि लिखत । 3
12. गृहप्रवेशाय शुभनक्षत्राणि लिखत । 3
13. सूर्याचन्द्रमसोर्लेख्यो ध्रुवः स्वाधीतग्रन्थतः । 3
14. मध्यमगुरुसाधनप्रकारं ग्रन्थाधारेण लिखत । 3
15. भौमस्य मन्दांका लेख्याः । 3
16. कर्कराशिर्भवेल्लग्ने विंशत्यंशेन कर्हिचित् ।
तदा नवांशपः कः स्यादिति लेख्यो विवेकतः ॥ 3
17. गृहद्वारनिर्णयो लेख्यः । 2
18. विंशोत्तरीदशावर्षाणि विलिख्य स्वेच्छया तत् साधनोदाहरणमपि देयम् । 5